

DECIZIA DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2020/1355 A CONSILIULUI

din 25 septembrie 2020

privind acordarea unui sprijin temporar României în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 pentru atenuarea riscurilor de șomaj în situația de urgență generată de epidemia de COVID-19

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) 2020/672 al Consiliului din 19 mai 2020 privind instituirea unui instrument european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență (SURE) ca urmare a epidemiei de COVID-19 ⁽¹⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) La 7 august 2020, România a solicitat asistență financiară din partea Uniunii în vederea completării eforturilor sale naționale de contracarare a impactului epidemiei de COVID-19 și pentru a răspunde la consecințele socioeconomice ale epidemiei resimțite de lucrători și de persoanele care desfășoară o activitate independentă.
- (2) Se preconizează că epidemia de COVID-19 și măsurile extraordinare puse în aplicare de România pentru a limita epidemia și impactul său socioeconomic și asupra sănătății vor avea un impact dramatic asupra finanțelor publice. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2020 preconizau că România va avea un deficit public și o datorie publică de 9,2 % și, respectiv, de 46,2 % din produsul intern brut (PIB) până la sfârșitul anului 2020. De asemenea, previziunile intermediare ale Comisiei din vara anului 2020 preconizează că PIB-ul României va scădea cu 6,0 % în 2020.
- (3) Epidemia de COVID-19 a imobilizat o parte substanțială a forței de muncă din România. Acest lucru a dus la o creștere neprevăzută și semnificativă a cheltuielilor publice ale României în ceea ce privește schemele de șomaj tehnic și măsurile similare, precum și măsurile legate de sănătate, după cum se arată la considerentele 4-11.
- (4) „Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2020” ⁽²⁾, care este menționată în cererea României din 7 august 2020, prevede o indemnizație pentru angajații angajatorilor care își reduc sau își întrerup temporar activitatea din cauza efectelor epidemiei de COVID-19. Această indemnizație este plafonată la 75 % din salariul de bază al angajaților respectivi (dar nu mai mult de 75 % din salariul mediu brut pe economie) pe durata stării de urgență.
- (5) „Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2020” ⁽³⁾, care este menționată în cererea României din 7 august 2020, a introdus o indemnizație pentru persoanele al căror contract de muncă a fost suspendat timp de cel puțin 15 zile pe durata stării de urgență sau de alertă, cu condiția ca relațiile lor de muncă să fie menținute până la 31 decembrie 2020. Această indemnizație se ridică la 41,5 % din salariul de bază brut al angajaților respectivi (dar nu mai mult de 41,5 % din salariul mediu brut pe economie).
- (6) „Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 132/2020” ⁽⁴⁾ a introdus o schemă de șomaj tehnic în temeiul căreia, în cazul unei reduceri temporare a activității din cauza stării de urgență sau de alertă, angajatorul are posibilitatea de a reduce cu până la 50 % timpul de lucru al angajaților. Pe durata reducerii timpului de lucru, angajații afectați beneficiază de o indemnizație de 75 % din diferența dintre salariul brut pentru timpul de lucru normal și salariul lor curent.
- (7) Pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă și pentru profesiile liberale, au fost introduse două măsuri. Pentru cei care și-au încetat complet activitatea din cauza efectelor epidemiei de COVID-19, statul oferă o indemnizație de 75 % din salariul lor mediu brut ⁽⁵⁾. Pentru cei care își reduc timpul de lucru, statul oferă o indemnizație de până la 41,5 % din salariul lor mediu brut.

⁽¹⁾ JO L 159, 20.5.2020, p. 1.

⁽²⁾ Publicată în Monitorul Oficial nr. 231 din 21 martie 2020.

⁽³⁾ Publicată în Monitorul Oficial nr. 459 din 29 mai 2020.

⁽⁴⁾ Publicată în Monitorul Oficial nr. 720 din 10 august 2020.

⁽⁵⁾ În conformitate cu „Legea nr. 6/2020 privind bugetul asigurărilor sociale de stat pe anul 2020”.

- (8) Pentru zilierii care și-au încetat activitatea ca urmare a suspendării activităților comerciale din cauza efectelor epidemiei de COVID-19, autoritățile au introdus o măsură prin care se acordă o indemnizație de sprijin de 35 % din remunerația datorată pe zi de lucru, pentru o perioadă maximă de trei luni.
- (9) „Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/2020” ⁽⁶⁾, care este menționată în cererea României din 7 august 2020, prevede un spor pentru muncă suplimentară acordat personalului din structurile specializate ale Institutului Național de Sănătate Publică și ale direcțiilor de sănătate publică județene și/sau ale Direcției de Sănătate Publică București, care se ocupă de coordonarea și de implementarea măsurilor de prevenire și de limitare a evenimentelor declarate de OMS ca fiind situații de urgență la nivel mondial în domeniul sănătății publice ca urmare a infecțiilor cu COVID-19. Măsura asigură o indemnizație echivalentă cu 75 % din salariul de bază, pentru orele lucrate peste timpul normal de lucru, și cu 100 % din salariul de bază pentru orele lucrate la sfârșit de săptămână, în zilele de sărbătoare legală și în alte zile care nu sunt calculate ca zile lucrătoare. Măsura respectivă poate fi considerată o măsură legată de sănătate, astfel cum este menționată în Regulamentul (UE) 2020/672.
- (10) Pentru angajații din sistemul național de apărare, din penitenciare, din unitățile de sănătate publică și pentru alte categorii de angajați stabilite prin ordine ministeriale, autoritățile au prevăzut un spor de îngrijire a copilului. Această indemnizație este condiționată de neprimirea de către celălalt părinte a unor drepturi alternative care acordă zile libere părinților pentru supravegherea copiilor în cazul închiderii temporare a unităților de învățământ. Măsura respectivă poate fi considerată a fi o măsură similară schemelor de șomaj tehnic, astfel cum sunt menționate în Regulamentul (UE) 2020/672, deoarece oferă angajaților sprijin pentru venit, ceea ce va contribui la acoperirea costurilor de îngrijire a copiilor în timpul închiderii școlilor și, prin urmare, va ajuta părinții să își continue activitatea profesională, prevenind punerea în pericol a relațiilor de muncă.
- (11) În fine, „Legea nr. 56/2020” ⁽⁷⁾, care este menționată în cererea României din 7 august 2020, introduce un spor pentru condiții de pericol deosebit, de până la 30 % din salariul de bază, pentru personalul medical care participă la acțiunile medicale împotriva COVID-19.
- (12) România îndeplinește condițiile pentru a solicita asistența financiară prevăzută la articolul 3 din Regulamentul (UE) 2020/672. România a furnizat Comisiei dovezi corespunzătoare conform cărora cheltuielile publice efective și planificate crescuseră cu 4 370 779 006 EUR la 1 februarie 2020 din cauza majorării cuantumurilor legate direct de indemnizațiile de șomaj tehnic pentru angajați și alte categorii decât angajații, de o indemnizație pentru reintegrarea angajaților și a altor categorii decât angajații, de o viitoare schemă de șomaj tehnic, de o indemnizație de sprijin pentru zilieri și de un spor de îngrijire a copiilor pentru anumite categorii de personal. Aceasta constituie o creștere neprevăzută și semnificativă deoarece este legată de măsuri noi, care acoperă o proporție semnificativă a întreprinderilor și a forței de muncă din România. România intenționează să finanțeze 271 534 419 EUR din cuantumul majorat al cheltuielilor cu ajutorul fondurilor din partea Uniunii.
- (13) Comisia a consultat România și a verificat creșterea neprevăzută și semnificativă a cheltuielilor efective și planificate legate direct de scheme de șomaj tehnic și de măsuri similare, precum și de recurgerea la măsuri relevante în domeniul sănătății în legătură cu epidemia de COVID-19, menționată în cererea din 7 august 2020, în conformitate cu articolul 6 din Regulamentul (UE) 2020/672.
- (14) Prin urmare, ar trebui acordată asistență financiară pentru a ajuta România să abordeze efectele socioeconomice ale perturbării economice importante cauzate de epidemia de COVID-19. Comisia ar trebui să adopte decizii privind scadențele, cu privire la valoarea și deblocarea ratelor și a tranșelor în strânsă cooperare cu autoritățile naționale.
- (15) Prezenta decizie ar trebui să nu aducă atingere rezultatelor niciuneia dintre procedurile legate de denaturarea funcționării pieței interne care este posibil să fie întreprinse, în special în temeiul articolelor 107 și 108 din tratat. Aceasta nu încalcă cerința ca statele membre să notifice Comisiei potențialele ajutoare de stat în temeiul articolului 108 din tratat.
- (16) România ar trebui să informeze periodic Comisia cu privire la execuția cheltuielilor publice planificate, pentru a permite Comisiei să evalueze măsura în care România a executat cheltuielile respective.
- (17) Decizia de a acorda asistență financiară a fost luată ținând seama de nevoile existente și preconizate ale României, precum și de cererile de asistență financiară în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 deja înaintate sau prevăzute a fi înaintate de alte state membre, aplicând în același timp principiile egalității de tratament, solidarității, proporționalității și transparenței,

⁽⁶⁾ Publicată în Monitorul Oficial nr. 102 din 11 februarie 2020.

⁽⁷⁾ Publicată în Monitorul Oficial nr. 402 din 15 mai 2020.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

România îndeplinește condițiile stabilite la articolul 3 din Regulamentul (UE) 2020/672.

Articolul 2

- (1) Uniunea pune la dispoziția României un împrumut de maximum 4 099 244 587 EUR. Împrumutul are o scadență medie de maximum 15 ani.
- (2) Perioada de disponibilitate a asistenței financiare acordate prin prezenta decizie este de 18 luni începând din prima zi după data la care prezenta decizie produce efecte.
- (3) Asistența financiară din partea Uniunii este pusă de Comisie la dispoziția României în maximum opt rate. O rată poate fi plătită în una sau mai multe tranșe. Scadențele tranșelor acordate în cadrul primei rate pot fi mai lungi decât scadența medie maximă menționată la alineatul (1). În acest caz, scadențele tranșelor ulterioare se stabilesc astfel încât scadența medie maximă menționată la alineatul (1) să fie respectată odată ce au fost plătite toate ratele.
- (4) Plata primei rate se face sub rezerva intrării în vigoare a acordului de împrumut prevăzut la articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2020/672.
- (5) România suportă costurile de finanțare ale Uniunii menționate la articolul 4 din Regulamentul (UE) 2020/672 pentru fiecare rată, plus orice comisioane, costuri și cheltuieli ale Uniunii care rezultă din orice finanțare legată de împrumutul acordat în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol.
- (6) Comisia decide cu privire la dimensiunea ratelor și la punerea la dispoziție a acestora, precum și cu privire la mărimea tranșelor.

Articolul 3

România poate finanța următoarele măsuri:

- (a) indemnizația de șomaj tehnic pentru angajații angajatorilor care își reduc sau își întrerup temporar activitatea, prevăzută la articolul XI din „Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2020”;
- (b) indemnizația acordată persoanelor al căror contract de muncă a fost suspendat, prevăzută la articolul I din „Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2020”;
- (c) schema de șomaj tehnic prevăzută la articolul 1 din „Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 132/2020”;
- (d) indemnizația similară cu cea menționată la litera (a), pentru alte categorii decât angajații, inclusiv pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă și pentru profesiile liberale, prevăzută la articolul XV din „Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2020”;
- (e) indemnizația prevăzută de „Legea nr. 6/2020 privind bugetul asigurărilor sociale de stat pe anul 2020” pentru alte categorii decât angajații (inclusiv pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă și pentru profesiile liberale), prevăzută la articolul 3 din „Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 132/2020”;
- (f) indemnizația de sprijin pentru zilieri prevăzută la articolul 4 din „Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 132/2020”;
- (g) sporul pentru muncă suplimentară acordat personalului din structurile specializate ale Institutului Național de Sănătate Publică și ale direcțiilor de sănătate publică județene și/sau ale Direcției de Sănătate Publică București, prevăzut la articolul 8 alineatul (6) din „Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/2020”;
- (h) sporul de îngrijire a copilului acordat angajaților din sistemul național de apărare, din penitenciare, din unitățile de sănătate publică și altor categorii de angajați stabilite prin ordine ministeriale, prevăzut la articolul I alineatul (6) din „Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2020”;
- (i) sporul pentru condiții de pericol deosebit acordat ca recunoaștere a meritelor personalului medical, prevăzut la articolul 7 din „Legea nr. 56/2020”.

Articolul 4

România informează Comisia, până la 30 martie 2021 și, ulterior, la fiecare șase luni, cu privire la execuția cheltuielilor publice planificate, până când cheltuielile publice planificate respective au fost executate integral.

Articolul 5

Prezenta decizie se adresează României.

Prezenta decizie produce efecte la data notificării destinatarului acesteia.

Articolul 6

Prezenta decizie se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles, 25 septembrie 2020.

Pentru Consiliu
Președintele
M. ROTH
